

Abril.

Redacció i Administració:

R. Catalunya, 38, 1.

— Telèfon 17135 —

Preu: 50 cèntims

SUBSCRIPCIÓ:

6 pessetes trimestre

SETMANARI NACIONALISTA D'ESQUERRA

ANY I - NÚM. 17

SURT ELS DISSABTES

BARCELONA, 17 DESEMBRE 1938

Editorial

El passat diumenge, J. Juan Domènech, en nom de la C. N. T., ha demanat per aquest organisme sindical, la col·laboració directa dins el Govern de Catalunya. Nosaltres sempre havíem coincidit en què una força important com el moviment confederal català, no podia restar al marge de les responsabilitats directes del govern i molt més encara, quan en aquest hi existeixen en considerable força numèrica, representants del partit comunista, organització que sense voler molestar ningú és sincerament inferior a l'opinió que porta al seu costat la Confederació Nacional del Treball. Per altra banda, és natural que formant part com hi forma en el Front Popular Català, la C. N. T. amb la conformitat de tothom, qualsevol obstacle que s'oposés a l'entrada en el Govern de la C. N. T. seria evidentment fora de lloc i il·lògic a tota llum. Ah! Però l'entrada de la C. N. T. en el Govern de la Generalitat no vol dir tampoc que per part d'aquest s'acceptessin totes les seves aspiracions programàtiques. Tot al contrari; l'entrada a aquell organisme hauria d'ésser feta mitjançant una declaració conjunta del nou Govern de Front Popular; d'un programa mínim en el qual, i per damunt de tot, en sigui cosa essencial el respecte a la Constitució Republicana, l'Estatut de Catalunya i els anomenats 13 punts de finalitats de Guerra. Amb aquests textos fonamentals com a límits, acceptem tota mena de reivindicacions i avenços obreristes, és més encara, en sortirem defensors acèrrims, puix que el nostre nacionalisme no és pas eixorc, és dels progressius, i sobretot humans, no en và, hem proclamat, amb Macià, que defendem la llibertat col·lectiva dels pobles a l'uníson que la dels éssers humans.

* * *

En altre lloc d'aquest número reproduïm un text que ha servit de base per a una polèmica entre diferents periòdics aquests darrers dies. Ens referim a un article de Manuel Cordero, del Partit Socialista Obrer Espanyol (Internacional Socialista), referent a si les Col·lectivitats han de tenir representació al Consell de Treball, organisme consultiu del Ministeri de Treball i Assistència Social del Govern de la República. Davant la tesi de no atorgació d'aquesta representació per part de Cordero, existeix la de la C. N. T. en el sentit contrari, o sigui que l'empresa col·lectivitzada ha d'estar representada en el susdit Consell de Treball. Nosaltres en tenim, referent a aquest afer, un criteri completament definit en altres ocasions. ¿Com pot parlar-se de representació en un organisme de la República, d'una nova empresa econòmica, si aquesta no té encara expressió i reconeixement jurídic en la legislació republicana? Si la C. N. T. entén que ha d'ésser atorgat aquest dret a les col·lectivitats, que presenti primer al si del Consell de Ministres, on hi té un representant, aquest previ reconeixement jurídic. Tota la resta son polèmiques en va i que no condueixen a res més que parlar de temes per la

tangent, sense afrontar-los pel bell mig, com és lògic que es faci en aspectes tan importants com aquests.

Pertocant a Catalunya, el problema ja és diferent, puix que aquell reconeixement jurídic ja va fer-se mitjançant el Decret de Col·lectivitats, però, igualment entenem que essent aquest un problema econòmic d'una transcendència formidable per Catalunya, una diferenciació entre la legislació de la República i la de Catalunya en aquest aspecte, comportaria un règim difícil de sostenir davant el nou període de reconstrucció econòmica de Catalunya, amb el que s'iniciés a la resta de la República.

Femina

EL RETORN A LA VIDA

Feia pocs mesos que uns militars traïdors s'havien aixecat en armes, contra el Poble i venut la seva Pàtria a uns malvats estrangers que s'han convertit en botxins d'ella.

Arreu de la nostra terra les aportacions voluntàries d'hommes per anar a les armes, era una cosa emocionant, corpedora, que us arribava al cor i us feia plorar d'un orgull gran d'ésser fills d'una terra que dona homes del tremp dels nostres.

Nosaltres teníem un bon amic, xicot d'uns trenta anys, que vivia amb els seus pares i germana a una bonica torreta dels afores de la ciutat. Treballant, no els faltava res, i el xicot — concretament nos única a ell —, vivia aquella vida despreocupada i d'esbarjo, alegre, feliç, que vivia molta gent del nostre Poble. Era català, sí, però dintre seu no sentia res que el fes vibrar d'amor patri. Ballava sardanes, però perquè sí, com ballava un altra ball qualsevol; no perquè sentís la joia d'enllaçar una mà amiga i homenajar a la Pàtria amb la seva dansa nacional. En fi, era un dels molts inconscients que hi havia.

Però, un matí, un diumenge de juliol, amb ell i altres amics i amigues, havíem concentrat un pla d'excursió del més divertit que hi hagi. I aquell matí, encara abans de llevar-nos — és tan bonica l'abraçada dels llençols! —, ens sorprengué el repicar del telèfon. Era l'amic — el que ens ocupa avui —, verament enutjat perquè «uns miserables il·lusos» que volien jugar a «soldadets rebels» ens obligaven a quedar-nos a casa. Riguérem l'acudit.

I passà un dia, dos, tres. L'amic no ens telefonà més, no en sabérem res. Preguntàrem a casa seva, anàrem a saber què. L'amic, el bon jan de cara alegre i despreocupat, restava ara capficat, greu. Aquells «miserables il·lusos» ho eren més del que tothom s'havia imaginat, i aquells trets que la matinada del diumenge de l'excursió ens privaren de realitzar-la, s'havien convertit en canonades que els «soldadets rebels» disparaven contra nosaltres.

I aquell egoista despreocupat, aquell digne aprenent del «senyor Esteves» de ca-

sa nostra, sentí moure's dintre seu quelcom fins llavors ignorat. I sorgí un patriota abrandat, de fe cega, d'entusiasme sense límit, lamentant-se de la gran ignorància en què havia viscut fins llavors, ço que li havia privat no poder ara fer quelcom en profit de la seva Pàtria, de la seva Catalunya que fins llavors no se li apareixia amb tota la seva magnífica esplendorositat.

Però, un bon dia, el sobtà la crida d'uns batallons de voluntaris. I amb fe cega, tremolant d'emoció, fou dels primers en allistar-se.

I al front anà el nostre amic i al front combaté i es portà dignament, com un patriota, com un català.

«Treballo molt — ens deia en una carta —, vull ressarir-me de tot el temps que he perdut. Ara comprenc el teu gran amor — el fanatisme com jo en deia —, que sens tu per Catalunya. Quina llàstima que ara no siguis un home, amiga! Quins dos soldats més bons no faríem per la Pàtria! Però, no temis, que jo faré per dos».

Passaren mesos. I en un combat dur i esgotador lliurat a Madrid, al Pont dels Francesos, el nostre amic morí. Així ho deia el comunicat oficial als seus pares i germana. El bon amic havia mort! Contràriament al que la bona amistat nostra feia semblar, no el ploràrem. Per què? No sabem encara ara explicar-ho, però, per nosaltres que tant i tant l'havíem tractat, que en sabíem les seves coses i fets, les característiques del caràcter, el seu viure i pensar d'abans i d'ara, el nostre amic no havia mort. No podia ésser, ell no podia haver mort. Una ridícula, una nicensa si voleu, pensar així: però el cert és que hi pensàvem.

I així han passat mesos, anys — suara els ha fet —. I un dia d'aquests passats, un dia plujós i ennuvolat — ben diferent de l'altre, clar i alegre —, a la llar del nostre amic hi arriba una carta. És una carta sense data ni lloc de procedència, però una carta que comença així: «Mare meva...» I signa el nostre amic.

Mare meva, mare meva! I el nostre amic viu! Viu, no morí en el combat; fou fet presoner, i fins ara no ha pogut fer arri-

Els que fa vuit anys cregueren ofegar l'esperit de la llibertat, en signar la sentència de Galan i Garcia Hernández, no copsaren engegats, que signaven la defunció del règim monàrquic, i obrien les portes de la Immortalitat i de la Història a les seves víctimes. En aquella ocasió, com avui, i com sempre, els dèspotes estan més aprop de la seva destrucció, com més segurs es creuen per obra de la violència i del crim